

Glänten ystävän kewät-aatelmia.

1706

Taas ihanain aikojen hetki nyt lyö,
Kewät woittawi luonnon ja mielen.
Ja päiwä on firkas ja lempeä yö,
Kuin säwelet muistojen kielten.
Nyt tulewi lukiwa toukokuu,
Ja peittäwi sydämmen haawat,
Ja pahuus kaikki nyt karkottuu,
Kewät-iloa kaikki kun saawat.

Tuhannet sinijärwemme, lukuisat
jokemme owat jo luoneet tai luowat
parhaallaan jääpeitteensä. Wapaina
läiskywät jälleen aallot hiekkarantoja
wastaan, uskollisesti suudellen rannan
loferoijia kiwiä, ajasta harmaaksi käy-
neitä tuhatwuotisia tuttawaian.

* * *

Kewään tullen ihmiselle awautuu
uusja tulolähdeitä, s. k. kalastus, ra-
wustus y. m.

Kalastus on tärkeä ja tuottawa
elinkeino maasjamme, monet perheet
saawat siitä wuotuisen toimeentulonsa.
Jo aikoja on kuultu waliteltawan,
että tämä tulolähde ehtymistään eh-
tyy. Eikä se ole kummakaan, kun tie-
dämme, miten sitä harjoitetaan. On
nim. joukko ihmisiä, jotka omanwoi-
ton pyynnöstä, tietämättömyydestä
tai ajattelemattomuudesta eiwät wä-
littä, miten he tätä elinkeinoa harjoit-
tawat. Niinpä kalastetaan usein laisja
kielletyllä tawalla, ajalla ja pyyhdyk-

sillä, päämääränä wain omanwoiton-
pyyntö. Ei ajatella tulewia sukupol-
wia, ei heidän toimeentuloaan. Ka-
lain pyytäminen kutuaikana, tiheillä
nuotilla ja pyyhdyksillä, joilla wedestä
kistotaan lukemattomia kalanmajoja,
joista ei ole myytäväksi enemmän
kuin syötäväksikään, ahraimen, ha'an,
piikin ja muiden kalaa ulkoapäin haa-
woittawain pyyhdystapojen käyttämi-
nen owat kaikki omiansa tekemään
lopun tästä tulolähteestä. Tämän
owat kyllä yhteiskunnan etua wal-
wowat ihmiset oiwaltaneet, sillä meille
on laadittu laki, asetettu tarkastelijat
ja kaitsejiamiehet, joiden tulee walwoa,
että asetusta noudatetaan, mutta wä-
hän on heistä apua niin kauan kun
ei kansa tajua welvollisuuttaan.
Wasta sitten kun tulemme huoma-
maan kalastusasian suuren merkityk-
sen taloudesja, wasta silloin on muu-
tos parempaan päin odotettawisja.
Meidän jokaisen welvollisuus on le-
wittää tietoja asian suuresta arvosta.
Se ei ole niin waikata kuin luul-
laan. Jospa esim. ne arw. kaupun-
kilaiset, jotka kesäksi muuttawat maalle,
jospa ylioppilaat ja muut esitelmän
p:itäjät kaikisja sopiwisja tilaisuuksisja
huomauttaisiwat asianomaisja näistä
seikoista, olisi jo paljon woitettu.
Meidän tulee omalla esimerkillä näyt-

tää miten tulee toimia, meidän ei sori ostaa laittomalla ajalla ja tavalla pyydyttäjiä eikä alamittajia *) kaloja waan saattaa syhlliset kanteeseen. Mäia koskewan kirjallisuuden lewittäminen, milloin näemme lain rikkomisen, wai kuttaa warmaan edullijestikin. Mutta ei tämä vielä riittä, vielä on wel wollisuutemme 20:nmen vuosijadan humanisina lapsina huomauttaa kansaa niistä monista epäkohdista, joita tehdään kalan jo jouduttua saaliitsemme. Niinpä tulee meidän huomauttaa esim. siitä, ettei säilytettäwiä kaloja saa pitää sumpuisja, joihin ei puhdas ja juoksewa wesi pääse; että kala wedestä nostettuna heti on tapettava; ettei kaloja kiduteta kuwilla maalla tai astioisja; ettei koukkuja rewitä niiden kitusista ja leuka pielistä ennen kuin kala on tapettu; ettei eläwiä kaloja sori ripustella warpuihin; ettei niitä saa punnita puntarikoukussa; ettei niitä nyljetä, juomusteta tai paloitella eläwinä j. n. e.

* * *

Rapujen suhteen olisi myöskin ase-

tusta noudatettava, sillä niiden pyydyttäminen on sekin melkoinen tulolähde. Kowa on rapujen kohtalo, ne kun usein saawat kuukausittain kitua sumpuisja hywinkein niukalla rawinnolla ja pitkillä matkoilla ulkomaille ahtaisja koreisja wallan rawinnotta.

Joka tahtoo syödä terveellistä rawunlihaa, hän keittäköön rapunsa täydellisesti kiehuwasja wedessä, kannen alla, heti kun ne on wedestä nostettu.

* * *

Näitä huomautuksia pidetään ehkä turhina, mutta on niillä sittenkin merkityksenä, jollei muulta, niin eläinystävälliseltä kannalta, sillä nykyaika tuomitsee jo ihmistä hänen menettelystään eläinmailmaa kohtaan, ja lapset, nuo tulewaisuuden toiweet, niistä ei tule kunnan kansalaisia, jos saawat nähdä harjoitettawan sitä julmuutta, millä meillä vielä puheena olewia eläimiä kohdellaan.

Mielen muutos, tapain muutos kowään kansja!

L. R. J.

*) Kalaustusasetus 3/VI 1902 luku 5, 27 §.